

ده حمله تروریستی که جهان
را دگرگون ساخت
درک مفهوم تروریست در قرن
بیست و یکم
سیریل برت
ترجمه محبوبه قائمی

www.ketaboo.ir

سروش‌نامه: برت، سیریل
 عنوان و نام پدیدآور: ده حمله تروریستی که جهان را دگرگون ساخت: درک مفهوم تروریست در قرن
 بیست و یکم نویسنده سیریل برت؛ مترجم محبوبه قائمی
 مشخصات نشر: تهران: نشر جمهوری، ۱۴۰۲
 مشخصات ظاهری: ۱۷۶ ص
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۶۸-۸۰۱-۹
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 یادداشت: عنوان اصلی: Dix attentats qui ont changé notre monde ; comprendre le terrorisme au XXIe siècle, 2020
 شناسه افزوده: قائمی، محبوبه، مترجم
 رده‌بندی کنگره: HV۶۴۳۱
 رده‌بندی دیویی: ۳۶۳/۳۲۵
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۸۷۱۳۷۲

از مجموعه کتاب‌های تاریخ و سیاست
 ده حمله تروریستی که جهان را دگرگون ساخت
 سیریل برت / ترجمه: محبوبه قائمی

نشر جمهوری

طراح گرافیک / محمد جهانی مقدم
 صفحه آرا / مریم یکتائی
 ویرایش / تحریریه نشر جمهوری
 لیتوگرافی / نقش‌آور
 چاپ و صحافی / فارابی
 نوبت چاپ / اول، ۱۴۰۲
 تیراژ / ۵۰۰ نسخه
 شابک / ۹۷۸-۶۰۰-۴۶۸-۸۰۱-۹

دفتر مرکزی / خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی،
 خیابان ژاندارمری غربی، شماره ۸۸
 تلفن: ۰۹۱۹۹۹۳۷۹۶ / همراه: ۰۶۶۴۸۵۱۱۴

حق چاپ و انتشار انحصاراً محفوظ است.
 اینستاگرام / Nimajpublication
 وبسایت / www.nashrenimaj.ir
 پست الکترونیک / Nimajpublication@gmail.com

فهرست

۷	پیشگفتار.....
۹	مقدمه.....
۱۵	حملات تروریستی، میان تکرار و فراموشی.....
۲۶	در مقابل چشم جهانیان.....
۳۲	اثر تروریسم و حملات جهش یافته.....
۳۸	ایالات متحده در «جنگ جهانی سوم».....
۴۴	از «۹/۱۱» تا «M-۱۱».....
۴۷	از اتحاد مقدس تا شکاف های تاریخی.....
۵۳	«شفافیت کامل، بدون نمایش».....
۸۴	مسئله ی هویت هندی.....
۹۶	جلسه ی دادرسی بریویک، تریبونی برای راست افراطی؟.....
۱۱۱	از «انقلاب یاس» تا بحران تروریسم.....
۱۵۴	خان شیخون امروز: به سوی وحشت پس از جنگ در سوریه؟.....
۱۵۸	نبرد ناحیه ای، جهاد جهانی.....
۱۶۹	پایان (۱۰ حمله ای که همچنان در حال دگرگون ساختن فرهنگ های سیاسی هستند).....

پیشگفتار

بلایا، حملات تروریستی و پاندمی‌ها

پاندمی‌ها، بلایای طبیعی، سقوط سهام بورس و تحولات سیاسی با حملات تروریستی یک نقطه‌ی اشتراک دارند و آن این است که آن‌ها نیز قدرت تغییر جهت جریان تاریخ مشترک را دارند. این حوادث غیرمترقبه و تلخ، شکافی در جریان حیات بشر ایجاد می‌کنند. به معنای دقیق‌تر، این حوادث بحران به وجود می‌آورند: در زبان اطباء باستان، *krisis*^۱ در روند بیماری، آن لحظه‌ی حساسی است که بیمار بین مرگ و زندگی قرار دارد. بحران، آن زمان سرنوشت‌سازی است که سرنوشت بیمار قطعی می‌شود. به مفهوم گسترده‌تر، بحران‌ها حوادثی هستند که در آن‌ها به‌طور ناگهانی، تقدیر جمعی رقم می‌خورد. بحران آشکارایک «قبل» و یک «بعد» را که اساساً با یکدیگر متفاوت‌اند، از هم جدا می‌کند، چه در زنجیره‌های تولید، چه در جریان سرمایه یا در سازمان‌دهی نهادها. بحران‌های عمده، چه اقتصادی باشند، چه سیاسی یا اجتماعی، سه قابلیت تسریع، آشکارکردن و تغییر جهت در تحرکاتی را دارند که هستی ما را تعیین می‌کنند. پاندمی‌ای که در حال تجربه‌ی آن هستیم و نیز بحران اقتصادی‌ای که امروزه با آن مواجه شدیم، دنیا را تغییر می‌دهند: آن‌ها توازن قدرت واقعی و نمادین، رفتارها و بازنمودهای انسانی و همچنین اولویت‌های فردی و جمعی را زیرورو می‌کنند. هم‌اکنون نیز بحران‌های امنیتی، مالی و سلامت، قرن بیست و یکم را شکل داده‌اند؛ تعصبات مذهبی که در قرن بیستم تقریباً پنهان بود، در بسیاری از قاره‌ها تبدیل به تهدید اصلی شده است؛ اپیدمی‌ها، که گمان می‌کردیم به‌وسیله‌ی تکنولوژی مهار شده‌اند، ناگهان موج جهانی شدن کالاها و افراد را به حالت تعلیق درآوردند. این خاصیت بلایا است؛ آن‌ها خود را به جهان انسان‌ها

۱. کلمه‌ی *crise* در فرانسه یا *crisis* در انگلیسی، به معنی بحران، از این کلمه می‌آیند. م.

تحمیل می‌کنند و اغلب به‌طور غم‌انگیزی آن‌را متحول می‌سازند تا جایی که صورت دیگری به آن می‌بخشند.

برخلاف دیگر بحران‌ها، حملات تروریستی از یک پروژه‌ی سلطه‌ی سیاسی نشئت می‌گیرند. تمام تروریست‌ها ادعا می‌کنند که در خدمت هدفی هستند. زمین‌لرزه‌ها، اپیدمی‌ها و سونامی‌ها اعلام نمی‌کنند که برنامه‌ای در سر دارند: این بحران‌ها سرمنشأهایی دارند که ذهن بشر می‌تواند پس از اتفاق افتادن آن‌ها را درک کند اما اقدام انسانی اصلاً نمی‌تواند آن‌ها را کنترل کند. این بلایا، به‌جز اینکه به‌عنوان عذاب الهی در نظر گرفته شوند، خود را بر انسان‌ها تحمیل می‌کنند بی‌آنکه اعلام کنند که پروژه‌ی روشن و واضحی دارند. در عوض، حملات تروریستی شیفته‌ی تعیین بیانیه‌های سیاسی خونین هستند.

جنبه‌ی مصیبت‌بار آن‌ها در همین ویژگی است؛ خشونت‌ی که نسبت به انسان‌ها صورت می‌گیرد و اغلب مرگ‌بار است نیز برآمده از یک قصد انسانی است. سلطه به‌وسیله‌ی هراس؛ این است هسته‌ی سخت حملات تروریستی که در اینجا تحلیل شده‌اند، و رای تمام ویژگی‌هایی که دارند. مقایسه‌ی این بحران با دیگر بحران‌ها باید چنین چیزی را آشکار کند: بحران تروریسم برای کسانی که آن را به راه می‌اندازند، دارای یک مفهوم است، حتی اگر این مفهوم برای کسانی که آن را متحمل می‌شوند احمقانه به نظر برسد. اما بلایای طبیعی، واقعاً معنایی ندارند. در نتیجه، مبارزه علیه خشونت سیاسی به‌طور کل و علیه تروریسم به‌طور خاص، نهایتاً، مبارزه‌ی معناها و مبارزه بر سر معنا است.